

Zinātnes Vēstnesis

Latvijas Zinātnes padomes, Latvijas Zinātņu akadēmijas un Latvijas Zinātnieku savienības laikraksts

22 (146)

1998. gada 12. janvāris

Latvijas Zinātnes padomē

1997. gada 29. decembrī notika Latvijas Zinātnes padomes sēde. Par Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētāju ievēlēts akadēmīkis Juris Ekmanis, par priekšsēdētāja vietnieku akadēmīkis Andrejs Siliņš. LZA Valdē bez tam ievēlēti akad. Jānis Bārzdiņš, prof. Edīte Birģe, akad. Elmārs Grēns, akad. Ivars Knēts, akad. Janīna Kursīte, akad. Tālis Millers, akad. Jānis Stradiņš, Dr. soc. Aivars Tabuns, LZA kor. loc. Henriks Zenkevičs, akad. Pēteris Zvidriņš, Dr. chem. Valdis Egle (AIZD).

LZA Senātā

6. janvāri LZA Senātā tika apstiprināti 1997. gada vārdbalvu laureāti, kurus bija izvirzījušas akadēmijas zinātniskās nodaļas. Tā kā J. Endzelīna balva 1997. gadā netika piešķirta, Senāts ierosināja izsludināt jaunu konkursu 1998. gadā, J. Endzelīna 125. jubilejas gadā.

13. februāri notiks Latvijas Zinātņu akadēmijas Pilnsapulce, kurā ievēlēs jaunu LZA prezidentu, viceprezidentus, ģenerāls sekretāru un citas Statūtos paredzētās amatpersonas. Prezidenta kandidātu izvirzīšanas termiņš beidzas 14. janvāri. Akadēmīkis T. Millers par prezidenta kandidātu izvirzīja akadēmīki J. Stradiņš, arī akadēmijas Humanitāro un sociālo zinātņu un ķīmijas un bioloģijas zinātņu nodaļas ir izvirzita J. Stradiņa kandidatūra. Prezidenta kandidāts iepazīstināja Senātu ar savas darbības pamatprincipiem, pēc kuriem viņš vadīsies gadījumā, ja tiks ievēlēts. Ar tiem izsmēloši iepazīstīnāsim nākamajā "Zinātnes Vēstnešā" numurā.

Senāts tika informēts par 5. janvāri Latvijas Zinātnes padomē notikušās Latvijas augstākās izglītības attīstības koncepcijas projekta apspriešanas rezultātiem. Papildinājumi un precizējumi tiks formulēti un iesniegti Augstākās izglītības padomē abu institūciju — Latvijas Zinātnes padomes un Latvijas Zinātņu akadēmijas vārdā.

Latvijai kā jebkurai Eiropas valstij ir svarīgs triju komponentu — augstākās izglītības, zinātnes un tehnoloģijas — komplekss, pie tam par tehnoloģiju šādā kontekstā līdz šim vispār nav runāts. Nav tik svarīgi visus trīs komponentus salikt kopā vienā attīstības koncepcijā, var būt arī trīs koncepcijas. Svarīgi ir, lai tām būtu sazobes, nevis savstarpējas pretrunas.

Z. K.

JĀNA ENDZELĪNA KONKURSS

Latvijas Zinātņu akadēmija izsludina dokumentu pieņemšanu Latvijas Zinātņu akadēmijas Jāņa Endzelīna konkursam 1998. gadā

Sakarā ar izcīlā latviešu valodnieka Jāņa Endzelīna 125 gadu dzimšanas dienas atceri, Latvijas Zinātņu akadēmija izsludina dokumentu pieņemšanu konkursam LZA Jāņa Endzelīna vārdbalvai 1998. gadā.

LZA Jāņa Endzelīna balva tiek piespiesta par ievērojamiem zinātniskiem pētījumiem latviešu valodniecībā un baltoloģijā. Kandidātus konkursam aicināti izvērt LZA locekļi, zinātnisko iestāžu padomes, augstāko mācību iestāžu — Universitāšu senāti, Latvijas un ārvalstu valodnieku zinātniskās apvienības. Iesniegtos darbus vērtēs Latvijas Zinātņu akadēmijas ekspertu komisija.

Izvērot kandidātus balvai, ekspertu komisijai 1. eks. iesniedzami šādi dokumenti:

- a) izvērtītā ieteikums,
- b) izvērtītās darbs,
- c) ziņas par autoru (Curriculum vitae), norādot darba un mājas adresi, tālr., e-pastu;
- d) autora parakstīta īsa iesniegtā darba anotācija latviešu valodā, ar darba nosaukumu angļu valodā.

Materiāli iesniedzami līdz 1998. gada 15. februārim LZA sekretariātā vai LLA Humanitāro un sociālo zinātņu nodaļā (Akadēmijas laukumā 1, 2. stāvā, Riga, LV-1524). Uzzīnu tālr. 7223931.

Latvijas Zinātnes padome jaunajā gadā

Saruna ar LZA priekšsēdētāju akadēmīki Juri EKMANI

Sekojoši Latvijas Zinātnes padomē iedibinātajai tradīcijai, par tās priekšsēdētāju kļuvis līdzīnējais priekšsēdētāja vietnieks akadēmīkis Juris EKMANIS, kurš ir ne tikai Zinātņu akadēmijas viceprezidents, bet arī aktīvs "Zinātnes Vēstnešā" redkolēģijas loceklis, tādēļ vispirms — mūsu apsveikumi, jaunu darba cēlienu sākot. Tālāk jau varējām runāt par Latvijas Zinātnes padomes uzdevumiem šajā gadā.

— Tikko notikušajā LZA Senātā sēdē daudz kas noskaidrojās. Pirmais, ko es gribētu nosaukt, ir tas, ka šobrīd Latvijas zinātnes sistēma, tās organizatoriskā struktūra ir vairāk vai mazāk sakārtota. Ir skaidrs, ka ar zinātnes stratēģiju Latvijā nodarbojas LZA kā starpnozaru organizācija, kas pārstāv visas iestādes Latvijā, kas ir saistītas ar zinātni. Latvijas Zinātnes padomes uzdevums ir realizēt šo stratēģiju un iespējamī objektīvi nodrošināt to ar finansēm. Tajā pat laikā arī pašai LZA ir jāveic liels organizatorisks darbs. Viens no būtiskākajiem virzieniem būtu zinātnisko pētījumu un it īpaši programmu līdzekļu izlietojuma efektivitātes izvērtēšana — cik šīs programmas ir spējīgas piesaistīt papildus līdzekļus — kā no Latvijas privātstruktūrām, tā no ārzemju partneriem.

Otrs jautājums saistīts ar to, ka 1. aprīlī beidzas visu promociju padomju pilnvaras. Domājot par jaunajām padomēm, jāpatur prātā zinātnes stratēģijas noteiktā nepieciešamība

forsēt jaunu zinātnieku kontingenta sagatavošanu, tādēļ promocijas padomēm jābūt arī augstākās zinātniskās kvalifikācijas zinātnieku kadru sagatavošanas iniciatorēm. Pie šī darba jākeras jau tuvākajos mēnešos, jo disertāciju aizstāvēšana pēc 1. aprīļa neapstāsies.

Vēl es gribētu atgriezties pie finansēm. 1998. gadā zinātnei no valsts budžeta ir iesākti 5% vairāk nekā 1997. gadā. Inflācija būs lielāka par šo ciparu. Zinātnes padomei bija jāizvēlās savī prioritārie finansējamie virzieni. Mēs izraudzījāmies divus — papildus finansējums tika iedots Zinātnes padomes doktorantūras grantiem un emeritēto zinātnieku pabalstiem.

Acīmredzot viens no Zinātnes padomes uzdevumiem šajā gadā būs tālāk strādāt pie zinātnes likumdošanas sakārtošanas, arī tajos jautājumos, kas skar augstāko izglītību un starptautisko sadarbību. Strādāsim visciešākā kontaktā ar Latvijas Zinātņu akadēmiju, Augstākās izglītības padomi, organizējot gan kopējas darba grupas, gan sēdes. Piemērs tam ir šodienas LZA Senāta sēde, kur akceptēja LZA izstrādātos papildinājumus Latvijas augstākās izglītības attīstības koncepcijas projektam.

Ar J. Ekmani tikās Z. Kipere

LZA VĀRDBALVU LAUREĀTI

Latvijas Zinātņu akadēmijas
Senātā 1998. gada 6. janvārī

LZA Senātā lēmums:

Apstiprināt Latvijas Zinātņu akadēmijas zinātnisko nodalā ekspertu komisiju lēmumus un piešķirt 1997. gadā šādas vārdbalvas:

**Fridriha Candera balva fizikas un matemātikas zinātnēs:
JEVGENIJAM KOTOMINAM** — Dr. habil. fiz., LU Cietvielu fizikas institūts, par pētījumu kopumu "Cietvielu defektu teorija" (t. sk. 3 monogrāfijas).

**Fridriha Candera balva inženierzinātnēs un mehānikā:
JURIJAM TARNOPOĻSKIM** — LZA ist. loc. Dr. habil. inž., Polimēru mehānikas institūts, par pētījumu kopumu "Kompoziitu inženiermehānika" (4 monogrāfijas).

Gustava Vanaga balva:

TĀLIM MILLERAM — LZA ist. loc. Dr. ķim., Neorganiskās ķīmijas institūts, par pētījumu kopumu "Fosfora — slāpekļa neorganiskie savienojumi".

Paula Stradiņa balva:

KRISTOFERAM KRISTAPAM ZARINAM — LZA ārz. loc., Stanfordas Universitāte (ASV), par pasaules nozīmes pētījumiem par miega artērijas patologiju un ieguldījumu Latvijas medicīnas attīstībā.

Paula Stradiņa balva:

ILMĀRAM LAZOVSKIM — LZA ist. loc. Dr. habil. med., Latvijas Medicīnas akadēmija, par darbu kopumu "Kliniskās nefroloģijas pamataspekti, medicīnas terminoloģija un medicīnas filozofija".

Heinricha Skujas balva:

MĀRTINAM BEKERAM — LZA ist. loc. Dr. habil. biol., LU Mikrobioloģijas un biotehnoloģijas institūts, par pētījumu kopumu "Atjaunojamo resursu biokonversija perspektīvos produktos".

Kārla Baloža balva:

OLĢERTAM KRASTINAM — LZA ist. loc. Dr. habil. ekon., Latvijas Statistikas institūts, par pētījumu kopumu "Latvijas iedzīvotājū dzīves apstākļi un dzīves līmenis".

Vija Plūdona balva:

JANĪNĀ KURSĪTEI—PAKULEI — LZA ist. loc. Dr. habil. filol., Literatūras folkloras un mākslas institūts, par monogrāfijām "Raina dzejas poētika" (R., Zinātne, 1996.) un "Latviešu folkloru mitu spoguļi" (R., Zinātne, 1996.).

Arveda Švābes balva:

JANIM BĒRZINAM — Dr. habil. vēst., LU Latvijas vēstures institūts, par monogrāfiju "Latvijas rūpniecības strādnieku dzīves līmenis 1900—1914" (R., Latvijas vēstures institūta apgāds, 1997.).

J. Endzelīna balvas ekspertu komisija balvu nepiešķira nevienam no pretendentiem.

Latvijas Zinātnieku savienībā

Neļaut sagraut to, kas vēl palicis

1997. gada 17. decembrī pulcējās Latvijas Zinātnieku savienības padome, kuru LZA priekšsēdētājs J. R. Kalniņš informēja par apspriešanai nodoto Augstākās izglītības attīstības koncepciju. To izstrādājusi Augstākās izglītības padome (B. Rīvīša, P. Cimdiņš, E. Lavendelis, A. Kapenieks u. c.). Jau notikusi koncepcijas apspriešana Latvijas Universitātē, bet tāk svarīgu jautājumu, kas skar visas Latvijas nākotni, kā, piemēram, studentu skaita noteikšanu, nevar atstāt tikai augstskolu pasniedzēju zinātnei.

Koncepcijā uztrauc vairākas lietas. Piemēram, projektā noteikts, kādam jābūt katras augstskolas studentu skaitam. Mazs skaits paredzēts matemātikai, dabaszinātnēm, inženierzinātnēm specialitātēm, bet ārvalstis tieši 75% no dabaszinātnēm, eksakto zinātnēm un inženierzinātnēm izglītību baudījušajiem strādā padomju un komiteju sastāvā, vienīm ir atbilstoši trenēta smadzenē darbība. Eksakto cilvēku loma ir ārkārtīgi liela un mums jātūrpina sagatavot fiziki, matemātikai un ķīmiķi pat tad, ja šodien pēc viņiem it kā nav pieprasījuma.

Otrkārt, Augstākās izglītības attīstības koncepcija ir visas tautas lieta. Vai varam noteikt studentu skaitu, vadoties pēc šodienas sabiedrības, ja mēs nezinām, kā tā veidosies tālāk?

Izglītības un zinātnes ministrija var izstrādāt tikai Augstākās izglītības un zinātnes koncepciju kopumā.

Padomē tika izteiktas vaīrākas interesantas domas. Piemēram, pieminēta Eiropas Padomes koncepcija par universitāšu sistēmas sakārtošanu. Universitātēs mērķis ir radīt pētniecības strādniekus intelektuālai sabiedrībai, tādēļ universitātē nevar būt bez plaša profila, tai skaitā starpdisciplināras, zinātnes. Universitātē jāpārsezdz visas zinātnes nozarēs. Tajās augstskolās, kas nav universitātes tipa, arī ir jābūt zinātnei — praktiski orientētajai zinātnei atšķirībā no fundamentālās zinātnes, kas ir universitātēs.

Tika skarts arī promocijas un habilitācijas jautājums. Promocija ir zinātniskā grāda iegūšana, habilitācija — lai varētu pasniegt augstskolās, startētu uz profesūru. Vai var atteikties no habilitācijas, divpakāpju zinātnisko grādu sistēmas? Tikai tādā gadījumā, ja tiek pacelts doktora līmenis. Ja šodien doti tiesības pretēji uz profesora vietu pašreizējām doktoriem, tā būtu katastrofa. Automātiska habilitācijas atcelšana nozīmē zinātniskā līmeņa katastrofa. Automātiska habilitācijas atcelšana nozīmē zinātniskā līmeņa pazemināšanu. Tika

Turpinājums 2. lpp.

Latvijas Zinātnes padomē

Lēmums nr. 12-1-1

Rīgā,	1997. g. 19. decembrī
Latvijas Zinātnes padome nolej:	
Apstiprināt programmas "Zinātne" 1998. gada finansējuma sadalījumu pa apakšprogrammām:	
Dotācija zinātniskās darbības nodrošināšanai (Ls)	6 268 145
t. s. Fundamentālo un lietišķo pētījumu projekti un programmas	4 924 392
Emeritēto zinātnieku pabalsti	91 720
LZP doktorantūra	135 000
Latvijas Zinātnes padome	85 000
Latvijas Zinātņu akadēmija	113 085
Latvijas Akadēmiskā bibliotēka	328 280
Nacionālais Botāniskais dārzs	102 322
Kodolpētniecības centrs	65 000
Centralizētie izdevumi	236 346
Starptautiskā sadarbība	150 000
LZA nominālās balvas	4 000
Rezerve neparedzētiem gadījumiem	33 000

A. Tabuns

Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, Dr. soc.

Lēmums nr. 12-1-4

Rīgā,	1997. g. 19. decembrī
Latvijas Zinātnes padome nolej apstiprināt Centralizētā finansējuma sadalījumu 1998. gadam:	

Nr. p. k.	Finansēšanas objekti	Iedalīts 1998. g.
1	2	3
1.1. LU Zinātniskā bibliotēka	2000	
1.2. LLU Fundamentālā bibliotēka	2000	
1.3. RTU Zinātniskā bibliotēka	2000	
1.4. LU Observatorijas novērš. bāze	15400	
1.5. LU BI Latvijas Gredzenošanas Centrs	2000	
1.6. LU BI Latvijas floras Herbarijs	2000	
1.7. LU BI Augu kaitēkļu daudzumu limit. bioāģentu kolekcija	2100	
1.8. LU BI Latvijas kultūraugu ģenētisko resursu gēnu banka	2100	
1.13. LZA LFMI Folkloras krātuve	3000	
1.14. LZA LFMI folkloras ekspedicijas	1500	
1.15. LZA Sabiedr. zinātņu inf. centrs	750	
1.16. LZA, LZP Skaitļošanas centrs	7700	
1.17. LZA Centrālais arhīvs	2750	
1.18. Institūts "Eirolat"	1200	
1.19. LU HIDEI kugis "Antonija"	1000	
1.20. LZA LVAl I Terminoloģijas komisija	4200	
1.21. LZA LVAl I zinātniskās ekspedicijas	1000	
1.22. LZA LVAl I Latv. valodas arhīvēšana	1500	
1.23. LU Mikroorganismu centrs	2100	
1.24. LU LVI arheoloģisko fondu unikālo kolekciju saglabāšana	2000	
1.25. LU LVI etnogrāfisko ekspediciju organizēšana	500	
1.26. LU LVI arheoloģisko objektu izpēte	4000	
1.27. Hidrometrisko posteņu darbības nodrošinājums	9500	
1.28. Mežu genofons	5000	
1.29. "Vesetnieku" meža ekoloģijas stacionārs	900	
1.30. Starpaugstskolu lab. lineārais elektr. paātrinātājs	1200	
1.31. Ventspils Starptaut. Radioastron. centrs	26400	
1.32. Lauksaimn. un meža zin. akadēmija	5000	
1.33. LZA Teikas raj. transform. apakšstacija	3300	
1.34. Zinātnes un Dialoga centrs	2800	
	116900	

1	2	3
2. Izdevniecības darbība		
2.1. LZA Vēstis'	2800	
2.2. Latvijas Fizikas un tehnikas žurn.	6300	
2.3. Magnetohidrodinamika	2100	
2.4. Automātika un skaitl. tehnika	2100	
2.5. Mechanics of Composite Materials	2100	
2.6. Zvaigžnotā Debess	5500	
2.7. Heterociklisko savien. ķīmija	3300	
2.8. Latvijas ķīmijas žurnāls	8925	
2.9. LZA, LZS bij. "Zinātne Vēstnesis"	4400	
2.10. Latvijas Vēstnesis inst. žurn."	1100	
2.11. LU žurnāls "Latvijas Vēsture"	1000	
2.12. "Mežzinātne"	1400	
2.13. Latvijas Lauksaimnieks	4000	
2.14. LU žurnāls "Humanities and Social Sciences. Latvia."	5500	
2.15. Latvijas zinātne biogrāfijas	3600	
2.16. Humanitāro zinātņu monogrāfijas	25000	
	79125	
3. Nesadalītie līdzekļi	40321	
	Kopā:	236346

*) Finansējums iedalīts uz janv. un febr.

**) Finansējums iedalīts uz 1. pusgadu

A. TABUNS,
Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, Dr. soc.

A. SILINS,
Komisijas priekšsēdētājs akadēmikis

Lēmums nr. 13-1-1

Rīgā,	1997. g. 29. decembrī
Latvijas Zinātnes padome nolej apstiprināt 1998. gada fundamentālo un lietišķo pētījumu projektu (grantu) finansējumu.	

Nr. p. k.	Nozares nosaukums	Finansējuma apjoms (Ls)
1. Informātika	194 047	
2. Mehānika, mašīnbūve, enerģētika	261 169	
3. Fizika, matemātika, astronomija	454 950	
4. ķīmija	354 666	
5. Tehnoloģijas zinātnes pamati: ķīmijas, materiālu, farmācijas	162 042	
6. Bioloģija, ekoloģija, ģeogrāfija, ģeoloģija, ūdenssaimniecība	338 596	
7. Molekulārā bioloģija, mikrobioloģija, biotehnoloģija, virusoloģija	251 095	
8. Medicīna	360 785	
9. Lauksaimniecības zinātnes	378 843	
10. Vēsture (t. sk. kultūras vēsture)	105 412	
11. Valodniecība, literatūrzinātne, folkloristika, mākslas zinātne	136 775	
12. Filozofija, socioloģija, psiholoģija, pedagoģija	213 394	
13. Ekonomikas zinātnes, juridiskās zinātnes	203 506	
14. Mežzinātnes	63 000	
	Kopā:	3 478 280

A. TABUNS,

Latvijas Zinātnes padomes priekšsēdētājs, Dr. soc.

Lēmums nr. 13-1-2

Rīgā,	1997. g. 29. decembrī
Latvijas Zinātnes padome nolej apstiprināt 1998. gada valstiskas nozīmes programmu finansējumu un programmu vadītājus.	

Nr. p.k.	Programmas nosaukums	Programmas vadītājs	Kopējais programmas finansējums, Ls
1.	Organiskās ķīmijas moderno virzienu attīstīšana jaunu ārstniecības līdzekļu ražošanas nodrošinājumam Latvijā.	E. Lukevics	73035
2.	Koksnes un augu valsts izejvielu materiāli	U. Viesturs	84951
3.	Materiālu un konstrukciju drošuma, izturības un aizsardzības pilnveidošana	M. Kalniņš	105811 t. sk. 44000 no IZM 44903
4.	Kompozītu materiālu izpēte, tehnoloģija un racionāla izmantošana inženierbūvēs	J. Jansons	
5.	Jaunu mikroelektronikā un fotonikā izmantojamu materiālu sintēze, pētniecība un izstrāde.	A. Krūmiņš	81660
6.	Latvijas siltuma enerģijas ražošanas un izmantošanas sistēmu optimizācija.	J. Ekmanis	44986
7.	Biodegvielas ieguves tehnoloģija un tās realizēšanas iespējas Latvijā.	M. Beķers	31175
8.	Latvijas zemes dzīļu bagātības un to izmantošana.	U. Cielēns	88987 t. sk. 40000 no IZM 29400
9.	Latvijas krasta zonas un pazemes hidrodinamisko procesu modelēšana.	O. Lielausis	
10.	Latvijas informatikas tehnoloģijas attīstīšana konkurenčspējīgas produkcijas ražošanai tirgus specifiskos sektoros.	J. Bārzdiņš	95924
11.	Latvijas transporta sistēmas optimizācija.	A. Gūtmanis	18572
12.	Veselība un apkārtēja vide: infekcīzie un citi vides riska faktori Latvijā.	A. Žilevica	109310
13.	Zinātniskie pamati lauksaimniecības attīstībai Latvijā.	V. Strīķis	182210
14.	Daudzfunkciju ekoloģiskās mežsaimniecības teorētiskais modelis.	P. Zālītis	38006
15.	Latvijas ekosistēmu bioloģiskie resursi un to saimnieciskās izmantošanas optimizācija.	V. Melecis	44919
16.	Latgales ekonomiskās un sociālās attīstības optimizācija.	E. Matisāns	20986
17.	Ekonomiskie, kultūras un sociālie aspekti Latvijas integrācijai Eiropas Savienībā.	R. Kamite	30932
18.	Latvijas iedzīvotāji un tautas veselība.	P. Zvidriņš	23136
18a.		E. Grēns	103451
18b.		V. Dzērve	14700
18c.			141287
19.	Letonika.	V. Hausmanis	163193
20.	Sociāla attīstība un drošība.	A. Tabuns	51355
21.	Biomateriālu un biomedicīnas jaunās tehnoloģijas.	R. Cimdiņš	14774
22.	Latv		

Latvijas Zinātņes padomē

Pielikums
LZP ZSKK 1997. gada 15. decembra
lēmumam

LZP Starptautisko pasākumu finansējums 1998. gadā (1. pielikums)

N. p. k.	Organizācija	Projekta nosaukums, izpildītāji	Finansējums Ls pieprasītais/piešķirtais
1. Dalības maksa starptautiskās organizācijās			
1. RTU KTF Silikātu materiālu institūts	Biedra maksa Amerikas keramikas biedrībā. G. Mežinskis	198 USD	85
3. Piedališanās starptautiskās konferencēs			
1. RTU ASTF Lietišķo datorsistēmu institūts	ICC & IE—97 The 22nd International Conference on Computer & Industrial Engineering (20.—22.12.97., Ēģipte). R. Klimavičius	350 USD	210
2. Filozofijas un socioloģijas institūts	Starptautiska konference, veltīta M. Heidegera darba "Esamība un laiks" septiņdesmitgadei (03.—06.12.97., Krievija). M. Kūle	100	100
3. Filozofijas un socioloģijas institūts	Starptautiska konference, veltīta M. Heidegera darba "Esamība un laiks" septiņdesmitgadei (03.—06.12.97., Krievija). R. Kūlis	100	100
4. Filozofijas un socioloģijas institūts	Starptautiska konference, veltīta M. Heidegera darba "Esamība un laiks" septiņdesmitgadei un apspriede izdevuma "Kulturoloģijas enciklopēdija" koncepcijas izstrādāšanai (03.—06.12.97., Krievija). I. Leitāne	125	125
5. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	Starptautiskās farmakoloģijas savienības (IUPHAR) XIII kongress (26.—31.07.98., Vācija). V. Kluša	600 DEM	200
6. RTU ASTF Vides modelēšanas centrs	Starptautisks simpozījs "9th International Symposium on System—Modelling—Control" (27.04.—01.05.98., Polija). A. Spalviņš	330 USD	195
7. RTU ASTF Vides modelēšanas centrs	Starptautisks simpozījs "9th International Symposium on System—Modelling—Control" (27.04.—01.05.98., Polija). J. Bleiers	330 USD	195
8. Rīgas Aviācijas universitāte	International Workshop on Logic and Architecture Synthesis '97" (16.—18.12.97., Francija). I. Lemmerskis	1800 FF	180
9. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). Ž. Koronova	250 USD + 80 LS	100
10. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). A. Plotniece	250 USD + 80 LS	100
11. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). A. Sobojevs	250 USD + 80 LS	100
12. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). A. Šmidlers	250 USD + 80 LS	100
13. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). R. Žalubovskis	250 USD	100
14. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). N. Pančenko	250 USD	100
15. Latvijas Organiskās sintēzes institūts	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). A. Ķebedevs	250 USD	100
16. RTU Ķīmijas tehnoloģijas fakultāte	10. Organiskās ķīmijas un biokīmijas konference jaunajiem zinātniekiem (15.—20.06.98., Čehija). M. Plotniece	250 USD	100
17. RTU KTR Silikātu tehnoloģijas institūts	Gēteborgas universitātes Konservācijas institūta doktorantūras programmas seminārs (14.—17.12.97., Somija). L. Krāge	160 USD	80
18. RTU Ķīmijas tehnoloģijas fakultāte	Gēteborgas universitātes Konservācijas institūta doktorantūras programmas seminārs (14.—17.12.97., Somija). A. Vanags	80	80
19. RTU Ķīmijas tehnoloģijas fakultāte	Gēteborgas universitātes Konservācijas institūta doktorantūras programmas seminārs (14.—17.12.97., Somija). D. Bajāre	80	80
20. Kodolpētniecības centrs	Starptautisks simpozījs "Nuclear Structure with Large Gamma-Ray Arrays and their Auxiliary Devices" (30.03.—01.04.98., ASV). A. Afanasjevs	350 USD	205
21. LU Bioloģijas institūts	European Research Course on Atmospheres (12.01.—11.02.98., Francija). A. Briede	250	220

Vai zinātne ir bīstama?

ALLEA konference "Eiropas zinātne un zinātnieki starp brīvību un atbildību" notika 1997. g. 2.—3. decembrī Amsterdamā, kur pulcējās Eiropas valstu Zinātņu akadēmiju pārstāvji. Pateicoties Niderlandes Karaliskās Zinātņu un mākslas akadēmijas ielūgumam un mūsu Latvijas Zinātņu akadēmijas atbalstam, šo rindu autore bija vienreizēja iespēja piedalīties šajā ļoti interesantajā forumā, kas apskatīja augstāk minētās konferences tēmas kontekstā jautājumus par: 1) pētījumu brīvību; 2) pētnieka sociālo atbildību; 3) ētikas dilemmām; 4) zinātņu akadēmiju lomu. Zemāk sniegs ūsi priekšstāts par šīs konferences gaitu.

Konferences gaisotne bija ļoti atraisita, dzīvīga un draudzīga un šķiet, ka te lielu lomu nospēlēja pirmsākumi un visi "ķecerīgais" referāts "Vai zinātne ir bīstama?", ko nolasīja L. Wolpert (Londona). Jā, zinātne esot bīstama. Par to jau liecinot bībele, jo tikai zināšanu dēļ Adams un leva tika padzīti no paradižes. Arī literatūrā esot ne mazums piemēru, kas liecinot par zinātnes bīstamību (piem., Fausts). Angļu literatūrā zinātņieku bieži parādot kā neordinārus cilvēkus, pat bīstamus vai trakus. Tāpēc sabiedrībai var rasties visai neskaidrs priekšstāts par zinātņi. Mums, zinātniekiem, ir jāuzņemas atbildība — jāizskaidro un jāinformē sabiedrība par to, ko zinātnieki sasniegumi var dot cilvēci. Tā ir zinātņa galvenā sociālā atbildība. Taču pašam zinātņiem savā izziņas procesā nav jādomā, kā un kur viņa rezultātus izlietos. Nevar taču paredzēt, kāds pētījums tam varētu būt pēc gadiem. Arī pašiem zinātniekiem daudz kas nav skaidrs, piemēram, in nulles saprāšana (*zero understanding*) par cilvēka klonēšanu. Tad kāpēc tā tagad būtu jāaizdzīt? Nav nevienas zinātnes nozares, kuru nebūtu vērts pētīt, jo zinātne taču atklāj dabas noslēpumus. Vai agrāk varēja paredzēt baktēriju rezistenci, virusu darbības mehānismus? Nav nevienas nozares, kuru vajadzētu aizliegt, slēgt. Šis referāts izraisījis dzīvas diskusijas, un tā izvirzītas tēzes dominēja visā konferences laikā gan ar pozitīvu, gan noliedzošu attieksmi.

P. J. Drenth (Niderlandes Karaliskā Zinātņu un mākslas akadēmija) runāja par zinātniekiem pārkāpumiem (*scientific misconduct*). Vispirms profesors Drenth norādīja, ka sabiedrības hierarhijā zinātņieki ienem visaugstāko stāvokli, ievērojami augstāk nekā valdība. Taču katrā valstī atgadās kāds skandāls, kas saistīts ar zinātņiskiem pārkāpumiem, piem., datu falsifikāciju (*selective pieļiešanu*, "izpušķojumiem"), krāpšanu, plaģiātismu, korupciju (*institutionalized corruption*) vai zāju kompāniju ieteikmes, personīgā ambīcija). Tāpēc par objektivitātes rādītāju arvien vairāk kļūst cītējamības indekss. Galvenais uzdevums, lai izvairitos no zinātņiskiem pārkāpumiem, ir mācīt ītiku.

Kā saite starp sabiedrību un zinātniekiem var kalpot zinātnieku žurnāli un redaktori (*Ph. Campbell, Nature*). Redaktoram jābūt atbildīgam un neatkarīgam. Rakstiem nepieciešamas recenzijas, jāsaglabāt konfidencialitāte, arī par izklāstītajiem rezultātiem (ligums starp redakciju un autoru). Pēdējā laikā sabiedrību satrauc jautājumi par klonēšanu un transģēno dzīvnieku izmantošanu eksperimentos (*Šveicē noticis referendum par transģēno dzīvnieku aizliegumu pētījumos*). Taču rakstu secinājumiem nevajadzētu būt ļoti depresejošiem.

J. J. Salomon (Parīze, Tehnoloģijas un sabiedrības zinātniskais centrs) ari pieminēja klonēšanas jautājumus. Sabiedrību satraucošie jautājumi vienmēr parādās, kad zinātne ienāk jaunas tehnoloģijas, kas rada daudz neskaidrību. 70. gados Francijā griējā pasludināt moratoriju molekulārai bioloģijai! Pašreiz vēl nav pietiekšķi daudz pierādījumu par pasaules klimata izmaiņām, vēl mazāk skaidrības par cilvēka klonēšanu. Bieži vien novitātēs ideoloģiskās nostādnes prevalē pār sociālo, ētisko vai politisko izpratni. Galvenā nozīme to var būt ekspertu zināšanām, sagatavojot sabiedrību jaunās zinātnes nozares izpratnei, pretstatot to "politiskās taistītājā" lēmumiem.

Par zinātņieku atbildību dabas zinātnēs runāja arī H. Galjaard (Niderlandes Karaliskā Zinātņu un mākslas akadēmija). Niderlandē cilvēku veselība ir pirmā vietā. Par veselības jautājumiem daudz runā, raksta, rāda TV. Taču jāuzmanās, ka emocionālās diskusijas, ja vēl tām pievienojas ignorānce, var radīt miglaiņu priekšstātu par jauniem pētījumiem virzieniem, piem., par DNS tehnoloģiju, klonēšanu, transplāntāciju. Šie jautājumi ir ļoti būtiski, par gēniem daudz jāmācās, jo ar tiem saistītas gandrīz visas saslimšanas. Bez tam mēs nevarām paredzēt, kāda pēc 25 gadiem būs molekulārā bioloģija. Tāpēc jābūt uzmanīgiem ar aizliegumiem un likumdošanu un nevajag baidīties no ģenētikas.

Ētiskie ierobežojumi ir viens no faktoriem, kas konflikē ar zinātņisko brīvību (A. McLaren, Kembridža). Tie attiecas uz pētījumiem, kad pētījuma objekts ir cilvēks vai laboratorijas dzīvnieks. Jāievēro arī tas, lai zinātņiskais pētījums nekaitētu videi, sabiedrībai, kolēgiem. Katrs pētījuma projekts pirms finansēšanas jānovērtē, saistot to ar ētikas jautājumiem. Par zinātņiskiem atradumiem jāinformē sabiedrību. Jo caurspīdīgākas būs zinātņiskās aktivitātes, jo vairāk sabiedrība tīces zinātnei un zinātniekiem.

Vai biomedicīniskie pētījumi ir brīvi no riska? Uz to centās atbildēt A. Pompidou (Eiropas Parlamenta biedrs, STOA prezidents). Risks ir vienmēr, nulle-risks (*zero-risk*) neeksistē. Mēs ieejam saibiedrībā ar kompleksiem riskiem, kas provocē debates arī starp ekspertiem. Tas saistīts ar straujo biotehnoloģijas attīstību, gēnu terapiju. Visās šajās nozares jāsaskata labums cilvēci, kā arī minimālais risks. Jārespektē cilvēka brīvība izziņāt cilvēku, bet šajā procesā svarīgi arī respektēt cilvēku cienu.

Ētikas jautājumus Eiropā vajag harmonizēt, taču tajā pašā laikā jāņem vērā kultūras atšķirības Eiropas valstīs, tradīcijas, pieredze, pat reliģija (L. Siep, Minstere, Vācija). Zinātnei jārespektē ne tikai cilvēka individuālās tiesības, bet arī kultūras vide.

D. Follesdal (Norvēgijas Zinātņu akadēmija) runāja par zinātņu akadēmiju atbildīgo lomu ētikas jautājumu risināšanā. Norvēgijā uzskata, ka ētikas komisijas jādarbojas augstas kompetences cilvēkiem, kuri līdzās profesionālai kompetencei vēl papildus iegūst zināšanas ētikā. Norvēgijā ir speciāla ētikas programma, kas nodrošina 4—5 gadu studijas ētikā. Līdz ar to ētikas komisija uzņemas ne tikai zinātņisko projektu novērtēšanu, finansējuma piešķiršanu, bet arī zinātņiskā pētījuma (ipaši ilgstošo) iespējamo rezultātu un seku prognozēšanu. Šāda ētikas komiteja ir spējīga argumentēt savu nostāju parlamentā un tādējādi regulēt attiecīgās zinātnes nozares vai projekta iekļaušanu valsts finansējuma programmā. Zinātņu akadēmija ir spējīga izdarīt raska analīzi un var šo risku akceptēt. Bez tam risks nav viennozīmīgs — tas var būt ne tikai ar negatīvu, bet arī ar pozitīvu vērtību. Ētikas komisijai jāskatās arī, vai ētiskie ierobežojumi nekļūst neētiski. Ētikas komisija Norvēgijā risina kopīgu jautājumus, kooperējoties ar starptautiskām institūcijām, piem., ICSU.

Visi konferences dalībnieki izteica leinteresētību dabūt pilnus referātu tekstu. Rīcības komiteja apsolīja šos materiālus izsūtīt, tīkliet arī autoru būs atsūtījuši savus manuskriptus.

Vija Kluša

HABILITĒRIES VAI NEHABILITĒRIES?

LZA un LZP ierosinātā diskusija par habilitācijas un promocijas sistēmas pilnveidošanu Latvijā un tās noslēgums LZA 7. novembra sēdē, diemžēl, atstāja iespaidu, ka jautājuma risināšanā emocijas prevalē pār analīzi. Tā kā habilitētiem doktoriem ir noteikta virkne priekšrocību — ievēlēšana par profesoriem, akadēmīkiem u. c., tad diskusijas par šo tematu ne reti aizsprēgā līdz vārdū maiņām, kuru būtību varētu reducēt uz — es esmu habilitējies, kāpēc tu to nedari un, ja tu to nēvārī, tad... Un, no otras puses, — kāpēc man tas vajadzīgs (lai gan, kaut vārī no noteikto priekšrocību viedokļa, šāda vajadzība it kā būtu acīm redzama).

Savulaik, kad, atgūstot neatkarību, tika aktualizēts jautājums par to, vai no padomju laikiem mantotā zinātņisko grādu divpakāpju sistēma nebūtu vienkāršojama, pārejot uz citur plaši izplatīto vienpakāpju sistēmu, LZP tomēr pieņēma lēmumu divpakāpju sistēmu saglabāt, nedaudz izmainot zinātņisko grādu nosaukumus, resp., bijušos zinātņu kandidātus nosaucot par doktoriem un doktorus — par habilitētiem doktoriem. Arī Lietuva saglabāja šo veco sistēmu, bet Igaunija pārgāja uz vienkāršoto sistēmu, ta aiztaupot zinātņieku pūles, laiku un līdzekļus (tostarp arī budžeta līdzekļus), kas nepieciešams, lai noformētu otru disertāciju, savāktu vajadzīgo dokumentāciju, izieti attiecīgo habilitācijas procedūru utt., atļaujot to visu veltīt savu spēju apliecināšanai turpmākajā zinātņiskās pētniecības darbā, jo galu galā zinātņu precizi raksturo viņa zinātņisko darbu saraksts un *Curriculum vitae* ar atzīmēm par saņemtajām gan pašu valstu, gan starptautiskajām balvām un atzinībām.

APSVEIKUMS

Šveicam 1998. gada 14. janvāri LZA Augstceltnes direkcijas vadītāju Voldemāru ŠUVEIZDI 60 dzives un 30 gadu darba jubilejā, strādājot Zinātņu akadēmijā organizatoriskajā, sabiedriskajā un saimnieciskajā nozarē!

LZA Lietu pārvaldes kolektiva vārdā

V. KOZLOVSKIS

KONKURSS

LU Latvijas vēstures institūts izsludina konkursu

uz šādām vakantām štata vietām:

asistents — 6 vietas (specialitātes: 3 vietas — Latvijas vēsture; 2 vietas — arheoloģija; 1 vieta — antropoloģija); vadošais pētnieks — 2 vietas (specialitātes: 1 vieta — Latvijas vēsture; 1 vieta — arheoloģija).

Dokumenti iesniedzami LU Latvijas vēstures institūta zinātniskajai sekretārei Rīgā, Akadēmijas laukumā 1, 1201. istabā. Tālr. 7225948.

DISERTĀCIJU AIZSTĀVĒŠANA

1998. gada 14. janvāri RTU Inženierzinātņu nozares Tekstila un apģērbu tehnoloģijas apakšnozares habilitācijas padomes (RTU H-11) atklātā sēdē (Kaļķu ielā 1, 219. aud.) notiks promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēšanai:

plkst. 10.00

ANDREJS LUKJANČIKOVS.

"Linu šķēru dzījas apstrādes alternatīvo metožu izpēte". Oponenti: prof. A. Matukonis — Dr. habil. sc. ing. (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte), prof. J. Masaitis — Dr. habil. sc. ing. (Lodzas Tehniskā universitāte), as. prof. H. Vinovskis — Dr. sc. ing. (Rīgas Tehniskā universitāte);

plkst. 12.00

INESE ZIEMELE

"Selektīvā šūjmašīnu izvēles metode garantētas kvalitātes nodrošināšanai ražošanas plūsmās". Oponenti: prof. V. Poluhins — Dr. habil. sc. ing. (Maskavas Nacionālā Tekstila Akadēmija), doc. V. Masteikaitė — Dr. sc. ing. (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte), as. prof. I. Krieviņš — Dr. sc. ing. (Rīgas Tehniskā universitāte); habilitācijas darbu inženierzinātņu habilitētā doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēšanai:

plkst. 15.00

RĪCARDAS ČIUKAS.

"Trikotāžas projektiņš" (monogrāfijas un zinātnisko darbu apkopojums). Oponenti: prof. B. Oks — Dr. habil. sc. ing. (Rīgas Tehniskā universitāte), prof. V. Filatovs — Dr. habil. sc. ing. (Maskavas Tekstilmateriālu zinātniski pētnieciskais institūts), prof. A. Kučingis — Dr. habil. sc. ing. (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte);

1998. gada 15. janvāri RTU Inženierzinātņu nozares Tekstila un apģērbu tehnoloģijas apakšnozares habilitācijas padomes (RTU H-11) atklātā sēdē (Kaļķu ielā 1, 219. aud.) notiks promocijas darbu inženierzinātņu doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēšanai:

plkst. 10.00

INETA VIJUMSONE

"Joslu ornamenta kompozīcionalās uzbūves analīze austājās latviešu maiņrindu joslās". Oponenti: prof. V. Milasius — Dr. habil. sc. ing. (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte), V. Jansone — Dr. hist. (Latvijas Vēstures institūts), doc. A. Viļumsonē — Dr. sc. ing. (Rīgas Tehniskā universitāte);

habilitācijas darbu inženierzinātņu habilitētā doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēšanai:

plkst. 12.00

VALDIS PRIEDNIEKS

"Slēgdūriena šūjmašīnu kvalitātes kontroles un darba efektivitātes paaugstināšanas sistēma". Oponenti: prof. V. Poluhins — Dr. habil. sc. ing. (Maskavas Nacionālā Tekstila Akadēmija), prof. N. Roedel — Dr. habil. sc. ing. (Dreždenes Tehniskā universitāte), prof. M. Gutauskas — Dr. habil. sc. ing. (Kauņas Tehnoloģiskā universitāte).

Ar habilitācijas un promocijas darbiem var iepazīties RTU bibliotēkā Kaļķu ielā 1a.

Latvijas Lauksaimniecības universitātēs inženierzinātņu nozares lauksaimniecības mehanizācijas apakšnozares habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēdē 1998. g. 23. janvāri plkst. 11.00 LLU Tehniskās fakultātes (Jelgavā, J. Čakstes bulv. 5) 212. auditorijā

JAUNĀS ĀRZEMJU GRĀMATAS LATVIJAS AKADĒMISKAJĀ BIBLIOTĒKĀ

01.12.97.

1. Chruschtschow, N. Chruschtschow erinnert sich. — Berlin, 1971.
2. Baschanow, B. Ich war Stalins Sekretär. — Frankfurt a. M., 1977.
3. Etyka miedzyludzkiej komunikacji. — Warszawa, 1993.
4. Harriman, W. A. In geheimer Mission. — Stuttgart, 1979.
5. Andrzejewski, B. Wilhelm von Humboldt. — Warszawa, 1989.
6. Sombart, W. Liebe, Luxus und Kapitalismus. — Berlin, 1986.
7. Cartier, R. Nach dem Zweiten Weltkrieg. — München, 1976.
8. Bernfeld, S. Antiautoritäre Erziehung und Psychoanalyse. — Frankfurt a. M., 1970.
9. Levins, H. Arab reach. — Garden City, 1983.
10. Steiner, R. A road to self-knowledge. — London, 1956.
11. Lojasiewicz, A. Własności składniowe polskich spojników. — Warszawa, 1992.
12. Watzlawick, P. Jak byc nieszczesliwym. — Warszawa, 1993.
13. Rudolf Steiner in Selbstzeugnissen und Bilddokumenten. — Reinbek bei Hamburg, 1963.
14. Turquan, J. Die Schwestern Napoleons Elisa und Pauline Borghese. — Leipzig, 198.
15. Coster, G. Yoga und Tiefenpsychologie. — München, 1954.

GIANTS BIRZIETIS

aizstāvēs disertāciju "Alkoholdegvielu izmantošana spēkratu motoros" Dr. inž. zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: prof. Dr. hab. inž. Juris Gunārs Pommers, Dr. inž. Vitolds Šneps-Šnepe, Dr. inž. Uldis Sēja.

Ar disertāciju var iepazīties LLU Fundamentālajā bibliotēkā Jelgavā, Lielā ielā 2.

1998. gada 27. janvāri plkst. 15.00 LU Fizikas un matemātikas fakultātē (Raina bulv. 19, 13. auditorijā) notiks LU Habilitācijas un promocijas padomes matemātikā atklātā sēde, kurā

DAINIS ZEPS

aizstāvēs promocijas darbu "Kombinatorisko karšu teorija un tās lietojums grafu teorētiskajos aprēķinos" matemātikas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: Dr. h. dat. R. Freivalds, Dr. h. mat. I. Strazdiņš, Dr. mat. J. Kratohvils (Prāga).

Ar promocijas darbu var iepazīties LU bibliotēkā Kalpaka bulv. 4.

1998. gada 28. janvāri plkst. 13.00 LU Biomedicīnas pētījumu un studiju centrā (LU BMC), Rātsupītes ielā 1 notiks LU 2. Habilitācijas un promocijas padomes bioloģijas zinātņu nozare atklātā sēde, kurā:

1) habilitācijas darbu aizstāvēs

SAULIUS KLIMAŠAUSKAS (Biotehnoloģijas institūts, Viljā, Lietuva)

"Hhal DNS metiltransferēs struktūra un mehānisms".

Recenzenti: Prof. M. Ustavas (Tartu Universitāte), Prof. P. Pumpēns (LU BMC), Prof. K. Sasnauskas (Biotehnoloģijas institūts, Viljā).

2) promocijas darbu aizstāvēs

NORMUNDAS LĪCIS (LU BMC)

"Translācijas iniciācijas rajonu evolūcija prokariotos RNS fāgā MS2 analīze".

Recenzenti: Prof. M. Ustavas (Tartu Universitāte), Prof. P. Pumpēns (LU BMC), Prof. K. Sasnauskas (Biotehnoloģijas institūts, Viljā).

Ar disertācijām var iepazīties LU BMC, tālrunis 427117.

1998. gada 29. janvāri plkst. 13.00 DPU Promocijas padomes pedagoģijas nozare, mācīšanas metodikas apakšnozare atklātajā sēdē Daugavpili, Vienības ielā 13, 424. auditorijā

LARISA SARDIKO

aizstāvēs disertāciju par tematu "Angļu valodas mācīšanas metodika sākumskolā" pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: Dr. phil., prof. Sean Darmody (Dublina, Irija), Dr. paed. O. Šostoka, Dr. habil. paed., prof. G. Rudzītis.

Ar disertāciju var iepazīties DPU zinātniskajā bibliotēkā.

1998. gada 29. janvāri plkst. 15.00 DPU Promocijas padomes pedagoģijas nozare, mācīšanas metodikas apakšnozare atklātajā sēdē Daugavpili, Vienības ielā 13, 424. auditorijā

ANITA AIZSILA

aizstāvēs disertāciju par tematu "Ētikas mācīšanas kopskarība ar skolēna pašaudzināšanu" pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai.

Recenzenti: Dr. habil. paed., prof. G. Rudzītis, Dr. phil., prof. R. Vilciņš, Dr. paed., doc. E. T. Vaivode.

Ar disertāciju var iepazīties DPU zinātniskajā bibliotēkā.

1998. gada 4. februāri plkst. 14.00 Rīgas Tehniskās universitātēs habilitācijas un promocijas padomes H-02 atklātā sēdē Rīgā, Āzenes ielā 14/24, 271. auditorija

16. Ostwald, W. Farbkunde. — Leipzig, 1923.
17. Kielinger, T. Im Sog der Freiheit. — Bonn, 1991.
18. Kondylis, P. Planetarische Politik nach dem Kalten Krieg. — Berlin, 1992.
19. May, J. How to make effective business presentations — and win! — London, 1983.
20. Hopkins, K. D. Educational and psychological measurement and evaluation. — Englewood Cliffs, 1981.
21. Aoki, T. Nippon bunka ron no Henyo. — Tokyo, 1991.
22. Magnuszewski, J. Literatura polska w kregu literatur slowianeskich. — Wrocław, 1993.
23. Claremont de Castillejo, I. Die Tochter der Penelope. — München, 1993.
24. Szewczyk, L. M. Nazewnictwo literackie w tworzości Adama Mickiewicza. — Bydgoszcz, 1993.
25. Introducing psychoanalytic theory. — New York, 1982.
26. Lenz, A. Knowledge engineering für betriebliche Expertensysteme. — Wiesbaden, 1991.
27. Voigt, L. Aktivismus und moralischer Rigorismus. — Wiesbaden, 1991.
28. Balve, J. Ästhetik und Antropologie bei Alfred Doblin. — Wiesbaden, 1990.
29. Martinsen, R. Der Wille zum Helden. — Wiesbaden, 1990.
30. Thimm, C. Dominanz und Sprache. — Wiesbaden, 1990.
31. Choluj, B. Deutsche Schriftsteller im Banne der Novemberrevolution, 1918. — Wiesbaden, 1991.
32. Meier, B. Goethe in Trümmern. — Wiesbaden, 1989.
33. Ostwald, W. Einführung in die Chemie. — Stuttgart, 1922.
34. Pharmacological and chemical synonyms. — Amsterdam, 1990.
35. Arbeits — und Sozialordnung. — Köln, 1993.
36. Goulden, J. C. The superlawyers. — New York, 1973.
37. Strieber, W. Transformation. — New York, 1988.
38. Friday, N. My mother, my self. — New York, 1977.

VASĪLIJS AKIŠINS

aizstāvēs disertāciju inženierzinātņu doktora grāda iegūšanai par tematu "Bezsvina viegli kūstošo fosfātu stiklu izmantošanas iespējas biezo plēvu rezistoros".

Recenzenti: Dr. h. inž., prof. O. Kukurs, Dr. h. kīm., prof. G. Sedmale, Dr. h. fiz., prof. A. Silīņš.

Ar promocijas darbu var iepazīties RTU, Ķīmijas tehnoloģijas fakultātēs bibliotēkā Āzenes ielā 14/24.

1998. gada 10. februāri notiks LU Pedagoģijas zinātnes habilitācijas un promocijas padomes atklātā sēde (Kronvalda bulv. 4, 252. aud.), kurā disertācijas pedagoģijas doktora zinātniskā grāda iegūšanai aizstāvēs:

plkst. 13.00

RIVA LEVENČUKA.

Temats "Veseluma pīeja angļu valodas apguvē pamatskolas 4.—6. klasē Izraēlā".

Recenzenti: J. Zāķis, Dr. habil. phys., LU profesors, I. Kramiņa, Dr. paed., LU docente, D. Lieģeniece, Dr. habil. paed., LPA docente;

plkst. 16.00

SALAH'S MAHADŽNA.

Temats "Vidusskolas centralizētā angļu valodas mutvārdu novērtēšanas metodika arābu skolās Izraēlā".

Recenzenti: R. Garleja, Dr. habil. paed., LU profesore, I. Kramiņa, Dr. paed., LU docente, D. Grasmane, Dr. paed., LLU docente.